

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7So/1/2015
Identifikačné číslo spisu:	8014200728
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8014200728.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Ľubici Filovej v právnej veci navrhovateľa JUDr. R. K., bytom W., zastúpeného JUDr. Mariánom Ďurinom, advokátom so sídlom v Bratislave, Sibírska č. 4, proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústredie, Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne zo dňa 25. novembra 2014 číslo: XXX XXX XXXX X o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 10. októbra 2014 č. k. 5Sd/46/2014-45, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 10. októbra 2014 č. k. 5Sd/46/2014-45 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľ nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 10. októbra 2014 č. k. 5Sd/46/2014-45 podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne z 25. novembra 2013 číslo XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona č. 100/1988 Zb.“) a § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 721/2004 Z.z. (ďalej len „zákona o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku od 17. októbra 2010.

Podľa odôvodnenia rozsudku krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľ podľa § 109 ods. 1 zákona č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky bol dňom 31. októbra 1996 uvoľnený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru (ďalej len „PZ“). Od 1. novembra 1996 bol mu priznaný podľa § 119 a § 120 zákona č. 410/1991 Zb. príspevok za službu a na základe žiadosti doručenej 29. októbra 2011 rozhodnutím z 28. decembra 2001 č.p.: SCP-31.387-9/6-2001 bol navrhovateľovi od 6. januára 2002 priznaný starobný dôchodok podľa § 132 a § 133 zákona č. 100/1988 Zb.

Krajský súd dospel k záveru, že starobný dôchodok priznaný podľa zákona č. 100/1988 Zb. sa za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o

zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákona č. 328/2002 Z.z.“) dňom nadobudnutia jeho účinnosti (1. júla 2002) sa iba považuje. Výsluhový dôchodok podľa § 38 a nasledujúcich ustanovení cit. zákona mu priznaný nebol a nárok na výsluhový dôchodok podľa tohto zákona mu nevznikol. Vznik nároku na starobný dôchodok a jeho výplatu podľa zákona č. 100/1988 Zb. súčasne vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa § 21 citovaného zákona. Pokiaľ podaním oprávneného prostriedku navrhovateľ sledoval cieľ, aby bola zohľadnená ďalšia doba zamestnania, ktorá nebola započítaná pri priznaní starobného dôchodku, takúto jeho žiadosť je možné posúdiť len ako žiadosť o zvýšenie starobného dôchodku, čo vyplýva aj z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. rozsudok 9So/129/2010 zo dňa 24.11.2011). Starobný dôchodok bol navrhovateľovi priznaný a je vyplácaný útvarom ministerstva vnútra. Keďže odporkyňa nerozhodovala o priznaní starobného dôchodku a tento dôchodok navrhovateľovi ani nevypláca, nie je daná jej právomoc rozhodnúť ani o zvýšení starobného dôchodku. V tejto veci je daná právomoc príslušného útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. Účastníkom konania náhradu trov nepriznal s odôvodnením, že navrhovateľ nebol v konaní úspešný a odporkyňa nemá na náhradu trov konania zo zákona právo.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že krajský súd nezobral do úvahy nejasné formulácie a výklad pojmov upravených zákonom o Sociálnej poisťovni v spojitosti so zabránením diskriminácie. Podľa jeho názoru obdobie výkonu služby príslušníka PZ treba považovať s poukazom na § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení za obdobie dôchodkového poistenia. Uviedol, že ako bývalý príslušník PZ ukončil služobný pomer 31. októbra 1996 a ku dňu skončenia služobného pomeru vykonal 34 rokov + 13 dní služby zaradenej do I. a II. kategórie funkcií a tiež ďalšie práce v civilnom zamestnaní v III. pracovnej kategórii 9 rokov a 124 dní. Po skončení služobného pomeru od 6. januára 2002 mal priznaný výsluhový dôchodok. Po skončení služobného pomeru bol od 1. novembra 1996 evidovaný ako nezamestnaný na úrade práce a asi o dva mesiace neskôr dňa 1. apríla 1997 si už našiel riadnu prácu na Krajskom riaditeľstve PZ. Je presvedčený, že pre nárok na výsluhový dôchodok sa nezhodnocuje zaradenie do I. a II. kategórie funkcií v službe v ozbrojených zboroch. Týmto výkonom služby po dobu viac ako 20 rokov v I. kategórii funkcií súčasne podľa § 132 ods. 1 zák. č. 100/1988 Zb. dňa 6. januára 1997 splnil podmienku vzniku nároku na starobný dôchodok dosiahnutím veku 55 rokov. Ďalej navrhovateľ namietal, že od 1. novembra 1996 mu bol priznaný príspevok za službu, ktorý od 1. júla 2002 bol podľa § 124 ods. 3 zákona č. 328/2002 Z.z. prekvalifikovaný na výsluhový dôchodok. Výsluhový príspevok sa za výsluhový dôchodok podľa cit. zákona iba považuje. Má za to, že nie je možné stanoviť pre navrhovateľa iné, menej výhodné podmienky pre posúdenie vzniku nároku na starobný dôchodok, resp. na jeho výhodnejší prepočet. Tiež namietal, že Ministerstvo vnútra SR vo vzťahu k navrhovateľovi a k jeho žiadosti o priznanie starobného dôchodku nemá o čom rozhodovať, pretože on žiada o starobný dôchodok zo všeobecného systému sociálneho poistenia, kam v prevažnej miere odvádzal všetky zákonom stanovené povinné odvody. Preto žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil a jeho návrhu o zrušenie rozhodnutí odporkyne vyhovel. Súčasne žiadal priznať náhradu trov konania.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť s poukazom na judikatúru najvyššieho súdu v obdobných prípadoch.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Z obsahu spisov, vrátane administratívneho spisu odporkyne je nesporné, že navrhovateľ je od 6. januára 2002 poberateľom starobného dôchodku priznaného podľa § 132 zákona č. 100/1988 Zb., vyplácaným Vojským úradom sociálneho zabezpečenia. Pre nárok a výšku starobného dôchodku podľa potvrdenia odboru sociálneho zabezpečenia, sekcie personálnych a sociálnych činností a osobného úradu Ministerstva vnútra SR z 23. augusta 2013, doplnený písomným podaním z 2. októbra 2013, navrhovateľovi bola zhodnotená doba služby a zamestnania od 6. januára 1960 do 30. novembra 1961 -

III. pracovná kategória, od 1. decembra 1961 do 3. decembra 1961 - III. pracovná kategória, od 4. decembra 1961 do 3. decembra 1963 - základná vojenská služba (I. kategória funkcií), od 4. decembra 1963 do 26. októbra 1964 - III. pracovná kategória, od 9. decembra 1963 do 26. októbra 1964 - III. pracovná kategória, od 27. októbra 1964 do 31. marca 1974 - doba služby v PZ (I. kategória funkcií), od 1. apríla 1974 do 8. augusta 1978 - doba služby v PZ (II. kategória funkcií), od 9. augusta 1978 do 31. októbra 1996 - doba služby v PZ (I. kategória funkcií), od 1. novembra 1996 do 5. januára 1997 - III. pracovná kategória, od 1. apríla 1997 do 30. novembra 1999 - doba po vzniku nároku na starobný dôchodok - ND 23 dní.

Dňom 1. júla 2002 nadobudol účinnosť zákon č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“).

Pred 1. júlom 2002 boli podmienky nároku policajtov na starobný dôchodok upravené v piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. (§§ 132, 133).

Navrhovateľovi ako policajtovi bol od 6. januára 2002, teda pred 1. júlom 2002 priznaný starobný dôchodok, pričom o priznaní tejto dávky dôchodkového zabezpečenia rozhodol Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia, príslušný podľa § 116 ods. 2 v spojení s § 142 ods. 4 písm. a) zák. č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

Od 1. júla 2002 sa starobný dôchodok navrhovateľa podľa § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. považuje za výsluhový dôchodok.

Podľa § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. starobné dôchodky policajtov, ak ich služobný pomer trval najmenej 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti tohto zákona, ak sú k tomuto dňu vyplácané orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že starobný dôchodok navrhovateľa nie je výsluhovým dôchodkom podľa zákona č. 328/2002 Z.z., za výsluhový dôchodok sa iba považuje a to predovšetkým na účely ďalšej valorizácie tohto dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z.z., ktoré je v porovnaní s valorizáciou dôchodkov zo všeobecného systému sociálneho poistenia v zásade upravené výhodnejšie.

Záver, že starobný dôchodok navrhovateľa nie je výsluhovým dôchodkom podľa zákona č. 328/2002 Z.z. vyplýva aj z iného spôsobu výpočtu výsluhového dôchodku, ktorý je podľa § 39 zákona č. 328/2002 Z.z. odvodený len od doby trvania služobného pomeru, kým starobný dôchodok navrhovateľa bol priznaný podľa všeobecného predpisu o sociálnom zabezpečení (zákon č. 100/1988 Zb.) a jeho výška bola odvodená aj od doby tzv. civilného zamestnania.

Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že výsluhové dôchodky a dávky, ktoré sa podľa prechodných ustanovení zákona č. 328/2002 Z.z. považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona, sa v zmysle § 68 zákona cit. zákona zvyšujú v závislosti od počtu rokov trvania služobného pomeru. Rozlišovanie zákonodarcu medzi výsluhovými dôchodkami priznanými podľa zákona č. 328/2002 Z.z. a starobnými dôchodkami priznanými podľa zákona č. 100/1988 Zb., ktoré sú za výsluhové dôchodky iba považované, vyplýva aj zo znenia zákona č. 471/2003 Z.z. o zvýšení výsluhových príspevkov a výsluhových dôchodkov zo sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov v roku 2003 (§ 1 až 3).

Keďže navrhovateľ dovŕšil dôchodkový vek 60 rokov pred dňom účinnosti (1. januára 2004) zákona o sociálnom poistení, dňom 6. januára 2002 a k tomuto dňu splnil všetky podmienky nároku na starobný dôchodok, nárok na jeho výplatu mu vznikol podaním žiadosti o starobný dôchodok (§ 21 ods. 1 písm. e/ v spojení s § 94 ods. 1 a 2 zákona č. 100/1988 Zb.).

Zo žiadneho ustanovenia zákona o sociálnom poistení nevyplýva, že by poberateľovi starobného dôchodku priznaného podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 mohol vzniknúť nárok na starobný dôchodok podľa tohto zákona.

Ak teda odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok s odôvodnením, že vznik nároku na starobný dôchodok a jeho priznanie podľa zákona č. 100/1988 Zb. vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z.z. (§ 273 ods. 5), rozhodla v súlade so zákonom.

Je nesporné, že navrhovateľovi bol starobný dôchodok priznaný podľa zákona č. 100/1988 Zb. Tento starobný dôchodok mu naďalej patrí a podľa zákona č. 328/2002 Z.z. sa za výsluhový dôchodok iba považuje. Výsluhový dôchodok podľa § 38 a nasl. zákona č. 328/2002 Z.z. mu priznaný nebol.

Z uvedeného dôvodu je vecne správny právny záver súdu prvého stupňa, že vznik nároku na starobný dôchodok a jeho výplatu podľa zákona č. 100/1988 Zb. súčasne vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

V žiadosti zo 17. októbra 2013 navrhovateľ žiadal priznať starobný dôchodok od 17. októbra 2010.

Žiadosť o zohľadnenie ďalšej doby zamestnania, ktorá nebola zohľadnená pri priznaní starobného dôchodku je možné posúdiť len podľa § 259 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, t.j. podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

Ak teda odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok s odôvodnením, že vznik nároku na starobný dôchodok a jeho priznanie podľa zákona č. 100/1988 Zb. vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z.z. (§ 273 ods. 5), rozhodla v súlade so zákonom.

Odvolací súd potom za vecne správny pokladá rozsudok súdu prvého stupňa, v ktorom potvrdil rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti o priznanie starobného dôchodku od 17. októbra 2010.

Odvolací súd poznamenáva, že vzhľadom na trvanie ďalšej doby dôchodkového poistenia navrhovateľa po vzniku nároku na starobný dôchodok navrhovateľ môže požiadať príslušný orgán o zvýšenie starobného dôchodku. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že rozhodnúť o nároku navrhovateľa na zvýšenie starobného dôchodku za dobu zamestnania po vzniku nároku na tento dôchodok (považovaný za výsluhový dôchodok) podľa § 259 ods. 1, § 263 ods. 3 a § 293l ods. 1 zákona o sociálnom poistení je tak ako v prípadoch uvedených v § 143d zákona č. 328/2002 Z.z. daná právomoc útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktorému právomoc na rozhodovanie o starobnom dôchodku policajtov a jeho výplate patrila v zmysle § 142 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z uvedených dôvodov rozsudok Krajského súdu v Prešove podľa § 219 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a § 250ja ods. 3 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

Odvolací súd nepriznal navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania, lebo v odvolacom konaní nebol úspešný (§ 250k ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 OSP). Odporkyňa zo zákona (§ 250k ods. 1 O.s.p.) na náhradu trov konania nemá právo.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok